Raadsvergadering d.d. 18 april 2024

Voorstelnummer 23-2024
Agendanummer 9
Zaaknummer Z23124877
Onderwerp: Gezamenlijke Strategische gebiedsvisie De Pumer 2035
Portefeuillehouder: Wethouder Kes

Aan de raad.

Gevraagde beslissing

1. Vaststellen van deze voorlopige versie Strategische gebiedsvisie De Purmer 2035 na kennisneming van de Nota van Beantwoording zienswijzen;
2. Deze versie als definitief te beschouwen als de gezamenlijke colleges, op advies van de stuurgroep, constateren c.q. vaststellen dat de 3 deelnemende gemeenteraden een eensluidende voorlopige versie hebben vastgesteld.

Samenvatting

De gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Purmerend werken sinds eind 2021 aan een Gezamenlijke Strategische gebiedsvisie voor De Purmer. Afgelopen zomer heeft het ontwerp van de gezamenlijke Strategische gebiedsvisie De Purmer 2035 gedurende 10 weken ter inzage gelegen.

Met dit voorstel wordt de raad gevraagd, na kennisneming van de Nota van Beantwoording Zienswijzen, deze voorlopige (gezamenlijke) versie Strategische gebiedsvisie De Purmer 2035, vast te stellen.

Onderbouwing en alternatieven

De Purmer is een droogmakerij die gelegen is binnen drie gemeenten: de gemeente Edam-Volendam, de gemeente Purmerend en de gemeente Waterland. In dit gebied worden verschillende ontwikkelingen voorbereid, maar voor het overgrote deel willen we vooral de landschappelijke en cultuurhistorische waarden bestendigen. Doordat de Purmer in de provinciale Omgevingsverordening beleidsmatig ‘open’ is gehouden, dreigt het echter een verzamelbak te worden voor alle opgaven in de regio. Een gezamenlijke gebiedsvisie is daarom van wezenlijk belang voor een gecoördineerde samenhang binnen onze regio maar ook richting de provincie. Met een lange geschiedenis van uiteenlopende ambities, wensen en kernwaardes zijn de drie gemeenten in juli 2019 gezamenlijk een proces gestart om te inventariseren wat de huidige visie op De Purmer is. In 2020 hebben de gemeenteraden van Edam-Volendam, Waterland en Purmerend kennisgenomen van de eindresultaten van de Inventarisatie van De Purmer. Daarbij is ook uitgesproken om te komen tot een gezamenlijke omgevingsvisie/structuurvisie voor de inmiddels 400-jarige polder De Purmer. De visie moet voor de lange termijn, tot 2035, richting geven en duidelijkheid scheppen voor alle belanghebbenden in en rond dit bijzondere gebied. Doelstelling is geweest om in gezamenlijkheid met belanghebbenden afspraken over de toekomst vast te leggen, zonder het hele gebied op slot te zetten. Hiermee wordt ‘rust’ gecreëerd en is er een goede samenwerking door te zorgen voor versterking op het gebied van recreatie, agrarische functies, mobiliteit, werkgelegenheid en wonen. De visie betreft geen blauwdruk. Deze moet worden gezien als een inspiratiebron en richtlijn voor toekomstige plannen.

©ev 2020

Financiële aspecten
De drie gemeenten dragen naar rato van inwonertal bij aan de externe kosten van de visie. De ambtelijke inzet dragen de gemeenten zelf. De kosten zijn voorzien in de begroting.

Personele aspecten
Dit voorstel wordt uitgevoerd binnen de bestaande formatie in samenwerking met een stedenbouwkundig bureau.

Risico's
Dit betreft een zelfbindend strategisch beleidsdocument voor de drie betrokken gemeenten. Deze visie bindt de drie gemeenten en wordt het uitgangspunt o.a richting de provincie. In de toekomstige dan wel te actualiseren Omgevingsvisies geven de gemeenten aan hoe het beleid uit deze gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer zich verhoudt tot de hoofdzaken van het beleid in de (eigen) Omgevingsvisie, waarmee alsnog de formele, wettelijke status wordt geboden. Een dergelijke strategische visie, strategisch beleid, wordt niet vastgesteld op de grondslag van de Wet ruimtelijke ordening en Omgevingswet. Tegen dit document zelf kan niet in beroep worden gegaan bij de bestuursrechter.

Gevolgde procedure en proces tot nu toe
Na besluitvorming voor een gezamenlijke omgevingsvisie/structuurvisie is in 2021 het plan van aanpak voor een gezamenlijke Omgevingsvisie voor De Purmer aan de drie gemeenteraden voorgelegd.

Na de selectie van het bureau BRO voor het opstellen van de visie, is in het najaar van 2021 gestart met het proces. Voor de zes thema's: Bedrijvigheid, Woningbouw, Purmerbos, Bereikbaarheid, Agrarisch hart en Energie is onderzoek gedaan en zijn tot en met het voorjaar van 2022 bijeenkomsten gehouden, waaronder verschillende expertsessies met vertegenwoordigers en partners uit het gebied om specifieker grip te krijgen op de opgaven voor de verschillende thema's. De opbrengst hiervan is gebruikt om tijdens de participatiebijeenkomsten in gesprek te gaan met de omgeving over de opgaven voor de toekomst van De Purmer.

Tot en met het voorjaar van 2022 is veel informatie opgehaald en heeft participatie plaatsgevonden. Het resultaat hiervan is verwerkt in de Ophaal- en Uitgangspuntennotitie die in januari 2023 is vastgelegd door de drie colleges van de gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Purmerend.

Op 13 maart 2023 zijn de drie gemeenteraden tijdens een werksessie geïnformeerd over de stand van zaken van de Strategische visie. Via een mentimeter konden raadsleden reageren op inhoudelijke uitgangspunten. De werksessie was bedoeld om raadsleden te informeren en reacties op te halen. De bijeenkomst is met veel belangstelling bijgewoond en aan de hand van de besproken onderdelen is de visie op punten aangescherpt.

Mede op basis van die waardevolle input is het ontwerp Gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie De Purmer 2035 opgesteld en heeft deze na instemming van de raad in de zomer van 2023 gedurende tien weken ter inzage gelegen.

©ev 2020

Communicatie
Kennisgeving van de vaststelling van de strategische gebiedsvisie door de 3 raden is gebeurd via de (wettelijke) bekendmakingen (o.a. Gemeenteblad, huis-aan-huisbladen) en de verschillende communicatiekanalen van de gemeenten zoals mail, nieuwsbrief en de (project)website. Eerder is er voor gekozen om de zienswijzen voor alle betrokken gemeenten op 1 mailadres in te dienen. Edam-Volendam heeft de coördinatie hiervan op zich genomen.

Rapportage, verantwoording en evaluatie
Met het vaststellen van de strategische gebiedsvisie wordt uitvoering gegeven aan het eerder vastgestelde plan van aanpak voor een gezamenlijke Omgevingsvisie voor De Purmer en zijn de daarin beschreven stappen gevolgd.

Bijlagen
Bijlage 1. (gewijzigde) Strategische Gebiedsvisie De Purmer 2035;
Bijlage 2. Nota van Beantwoording zienswijzen.

Aanvullende toelichting op vraagstelling, context en maatschappelijke meerwaarde
Met de raden is in maart 2021 bij de behandeling van het plan van aanpak, samen met een besluit over het toepassen van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, afgesproken om te komen tot een gezamenlijke intergemeentelijke omgevingsvisie - formeel een structuurvisie. Nadat bleek dat de bedrijventerreinontwikkeling in het Wvg gebied van de gemeente Edam-Volendam en de woningbouwontwikkeling van Purmerend in de Oostflank MER-plichtig zijn, en onder de Omgevingswet gemeenten slechts één omgevingsvisie voor het gehele grondgebied mogen hebben, hebben de colleges in januari 2023 besloten over te stappen naar een gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer. Een dergelijke strategische visie, strategisch beleid, wordt niet vastgesteld op de grondslag van de Wet ruimtelijke ordening en de Omgevingswet.

In de visie worden de gemeenschappelijke waarden van de Purmer en de gemeenschappelijke uitgangspunten voor de zes Purmer-brede thema's vastgelegd . Deze visie bindt de drie gemeenten en wordt het uitgangspunt o.a. richting de provincie. In de toekomstige dan wel te actualiseren Omgevingsvisies geven de gemeenten aan hoe het beleid uit deze gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer zich verhoudt tot de hoofdzaken van het beleid in de (eigen) Omgevingsvisie, waarmee alsnog de formele, wettelijke status wordt geboden.

Het eerder in het kader van het plan van aanpak genomen besluit ten aanzien van de inspraakprocedure bleef van toepassing op dit visieproces. Dat betekende dat het ontwerp van de gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie De Purmer 2035 na het raadsbesluit ter inzage werd voorgelegd voor zienswijzen. Wel is in verband met de vakantieperiode in plaats van zes weken de termijn verlengd naar tien weken. Dit heeft plaats gevonden van 21 juli 2023 tot en met 28 september 2023.

Gedurende de ter inzagetermijn is een ieder in de gelegenheid gesteld (schriftelijk of mondeling) zienswijzen over de gebiedsvisie naar voren te brengen. Binnen deze termijn zijn 95 reacties ontvangen, resulterend in 49 unieke zienswijzen. De zienswijzen zijn alle ontvankelijk, met twee uitzonderingen. In bijgaande nota zijn de zienswijzen beantwoord en is aangegeven of deze aanleiding geven tot aanpassing van het ontwerp van de visie.

©ev 2020

Op basis van de zienswijzen en bij gemeente Purmerend ingediende amendement zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd in de ontwerp Strategische gebiedsvisie De Purmer 2035:

1. Op aangeven van het amendement is de tekst op pagina 23, eerste alinea, als volgt gewijzigd: *Voor de ontsluiting van het te ontwikkelen WVG-gebied is het uitgangspunt dat deze gebruik maakt van de bestaande N244/N247. Bedrijfsmatig verkeer bij de ontwikkeling van de Oostflank in Purmerend wordt niet via de oostkant van De Purmer (Oosterweg e.d.) afgewikkeld, vermelde provinciale wegen uitgesloten.*
   De zinsnede*: …en de woningbouw in de Oostflank…* is hierin komen te vervallen.
2. Op aangeven van het amendement en in relatie met het hiervoor genoemde punt is de tekst op pag. 25, laatste bullit, als volgt gewijzigd: *De ontwikkeling van het WVG-gebied (gemengd/industrie en gemengd) en de ontwikkeling van de Oostflank in Purmerend maken zoveel mogelijk gebruik van de bestaande provinciale wegen.*
3. De tekst in paragraaf 4.9 is deels als volgt gewijzigd: *Met name de bestuurlijke besluitvorming van gemeente Edam-Volendam om het WVG-gebied (gemengd/industrie en gemengd) in de noordkop van De Purmer te ontwikkelen heeft veel impact op het landschap en dient landschappelijk goed ingepast te worden. Ook de stedelijke rand in de oostflank dient landschappelijk goed ingepast te worden, met een natuurlijke en groene, zachte overgang naar het buitengebied. De invulling van bufferstroken zal worden gecombineerd met het vergroten van biodiversiteit, met landschap(s-elementen) en met recreatie.*
4. Op de tekening op pag.13 is de ringdijk aan de buitenzijde van de ringvaart duidelijker aangegeven.
5. In Hoofdstuk 4 is overal waar staat *regionale markt* dit gewijzigd in *(boven)regionale markt.*
6. De tekst in paragraaf 4.2 is als volgt deels gewijzigd*: De transitie in de landbouw naar voedselproductie voor de lokale consumenten gaat samen met meer vrijheden voor verbreding van agrarische nevenactiviteiten op het boerenerf, zoals een boerderijwinkel voor de verkoop van ter plaatse verbouwde groenten, een zorgboerderij of kleinschalige recreatie (zie figuur 8). Welke mogelijkheden hiervoor exact zijn moet in het vervolg worden bepaald, zodra het nieuwe Omgevings-plan voor elke gemeente wordt opgesteld. Voorop staat daarbij maatwerk en de maatschappelijke meerwaarde die de nevenactiviteiten kunnen bieden. Aanvullende functies dienen daarbij de primaire agrarische functie niet te frustreren (bijvoorbeeld door negatieve effecten op verkeerveiligheid,, verstorende invloeden op agrarische productiegronden, etc.). Daartoe dienen deze ontwikkelingen altijd gepaard te gaan met een toets van effecten op agrarische gronden en -bedrijven.*

Proces besluitvorming

De aangepaste visie wordt ter bespreking en besluitvorming aangeboden aan de raden van Edam-Volendam, Waterland en Purmerend. Omdat bij alle 3 de raden mogelijke moties of amendementen kunnen worden meegegeven en die weer invloed hebben op de besluitvorming, wordt gevraagd de visie als voorlopige versie vast te stellen. Na de behandeling van de 3 raden zal de stuurgroep de genomen besluiten verzamelen en vergelijken. Als er dan daadwerkelijke verschillen te overbruggen zijn in de vastgestelde voorlopige versie, komt er een nieuwe versie die wordt voorgelegd. Als er geen verschillen zijn, dan sturen de colleges een bericht, op advies van de stuurgroep, aan de raden dat het gelukt is om een eensluidend besluit te krijgen en de visie definitief is.

©ev 2020

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Edam-Volendam, d.d. 13 februari 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
H. van der Woude

de burgemeester,
L.J. Sievers.

©ev 2020